

STATSRÅDETS BESLUT OM ETT ÖVERVAKNINGSPROGRAM FÖR HAVSFÖRVALTNINGSPLANEN FÖR ÅREN 2014–2020; DEN ANDRA DELEN AV FINLANDS HAVSFÖRVALTNINGSPLAN

1 Beslut

Statsrådet har idag den 21 augusti 2014, efter att ärendet varit under beredning i statsrådets finansutskott, efter föredragning från miljöministeriet fattat beslut om det övervakningsprogram för havsförvaltningsplanen som avses i 26 h § i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004, ändring 272/2011).

2 Bakgrund

Övervakningsprogrammet är en del av havsförvaltningsplaneringen, som görs med stöd av lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004, ändring 272/2011) och statsrådets förordning om havsvårdsförvaltningen (980/2011). Ovan nämnda lag och förordning verkställer i Finland Europaparlamentets och Europarådets direktiv 2008/56/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (havsstrategidirektivet).

Statsrådet fattade år 2012 beslut om den första delen av Finlands havsförvaltningsplan (statsrådets beslut den 13 december 2012 om bedömning av havets nuvarande tillstånd och goda status samt om uppställande av miljömål och indikatorer).

Övervakningsprogrammet för Finlands havsförvaltningsplan för 2014–2020 utgör den andra delen av havsförvaltningsplanen. Åtgärdsprogrammet, som utgör havsförvaltningsplanens tredje del, utarbetas före utgången av 2015 och verkställandet inleds 2016.

3 Övervakningsprogrammets syfte

Övervakningsprogrammet producerar information, som kan användas för att bedöma den marina miljöns rådande tillstånd och dess förhållande till vad som definierats som god status. Programmet producerar också information om miljöbelastning som orsakas av mänsklig aktivitet och belastningens inverkan på den marina miljöns tillstånd. Informationen om den marina miljöns tillstånd och den belastning som den marina miljön utsätts för, utgör grunden för planeringen, riktandet och verkställandet av havsvårdsåtgärder samt bedömningen av åtgärdernas påverkan.

Vid utarbetandet av övervakningsprogrammet har man beaktat de riktgivande förteckningarna över faktorer, som bör beaktas då havsvattens relevanta särdrag och egenskaper definieras och verksamhet som påverkar vattenmiljön bedöms, som ingår i bilaga 1 och 2 i statsrådets förordning om havsvårdsförvaltningen. Kommissionens beslut 2010/477/EU, där bedömningsgrunderna för havsvattens goda ekologiska tillstånd och standardmetodik har definierats, har också påverkat utarbetandet av övervakningsprogrammet. Vid utarbetandet av övervakningsprogrammet har man också beaktat den anvisning om rapportering av övervakningsprogram (dokument

MSCG 12/2014/02rev3) som utgetts av samordningsgruppen för den marina strategin (Marine Strategy Coordination Group).

4 Övervakningsprogrammets struktur och ansvarsmyndigheter

Övervakningsprogrammet består av 13 program vilka grundar sig på kvalitativa deskriptorer för fastställande av en god miljöstatus i den marina miljön. De kvalitativa deskriptorerna har definierats i bilaga 3 i statsrådets förordning om havsvårdsförvaltningen. Med programmen övervakas ekosystemets olika delar och vissa belastningar som den marina miljön utsätts för. Programmen är uppdelade i delprogram som preciserar programmets teman och hur övervakningen inriktas.

Övervakningen verkställs både i kustvattnen och på öppna havet. I lagen om vatten- och havsvårdsförvaltningen avses med kustvatten ytvatten som finns innanför den linje på vilken varje punkt befinner sig på ett avstånd av en sjömil från närmaste punkt på den baslinje från vilken bredden av territorialvattnet mäts och som på någon punkt gränsar till en älv eller å. I detta beslut avses med öppet hav havsområden utanför kustvattnen fram till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon.

Enligt 15 § i statsrådets förordning om havsvårdsförvaltningen ska miljöministeriet, Finlands miljöcentral, närings-, trafik- och miljöcentralerna och övriga myndigheter och inrättningar inom sitt kompetensområde ansvara för att övervakningsprogrammet verkställs i enlighet med havsförvaltningsplanen. Finlands miljöcentral i samarbete med Meteorologiska institutet, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Livsmedelssäkerhetsverket Evira, Forststyrelsen och försvarsmakten ansvarar för organiseringen av övervakningen av havsvattnen utanför kustvattnen. Närings-, trafik- och miljöcentralerna organiserar övervakningen av kustvattnen inom sitt verksamhetsområde i samarbete med övriga myndigheter och inrättningar. I detta beslut preciseras myndigheternas ansvar för ordnandet av övervakningen så att för varje delprogram definieras de aktörer som ansvarar för verkställandet av den övervakning som förutsätts av ifrågakvarande delprogram.

Övervakningsprogrammets struktur och delprogrammets ansvariga myndigheter presenteras i tabellen nedan. Det centrala innehållet i programmen beskrivs närmare i **bilagan 1** till beslutet.

Programmets titel	Delprogrammets titlar och ansvarsmyndigheter ¹
Biologisk mångfald: marina däggdjur	- Sälbestånd (VFFI) - Hälsotillstånd hos säl (VFFI)
Biologisk mångfald: fåglar	- Bestånd av häckande sjöfågel (VFFI, FS NT, SYKE och kustens NTM-centraler)

¹ Förkortningar för ansvarsmyndigheterna: regionförvaltningsverken (RFVn), närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna), Livsmedelssäkerhetsverket (Evira), Meteorologiska institutet (MI), Forststyrelsens naturtjänster (FS NT), Gränsbevakningsväsendet (GBV), Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet (VFFI; fr.o.m. 1.1.2015 en del av Naturresurscentralen), Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira), Finlands miljöcentral (SYKE), Institutet för hälsa och välfärd (THL).

	<ul style="list-style-type: none"> - Bestånd av övervintrande sjöfågel (SYKE) - Förekomst av massdöd av sjöfågel (VFFI, FS NT, SYKE och kustens NTM-centraler) - Havsörnens häckningsframgång (SYKE och FS NT) - Jaktbyte (VFFI och Finlands viltcentral)
Biologisk mångfald: fiskar	<ul style="list-style-type: none"> - Älvsik (VFFI) - Havsöring (VFFI) - Övervakning med hjälp av nätfiske (VFFI)
Biologisk mångfald: bentiska habitat	<ul style="list-style-type: none"> - Mjukbottenfauna i öppet hav (SYKE) - Mjukbottenfauna vid kusten (kustens NTM-centraler och SYKE) - Makroalg- och blåmusselbestånden (kustens NTM-centraler, SYKE och FS NT) - Havsbottnens fysiska förlust och skada (kustens NTM-centraler och SYKE)
Biologisk mångfald: pelagiska habitat	<ul style="list-style-type: none"> - Djurplankton: sammansättning och mängd (SYKE och kustens NTM-centraler) - Växtplankton: Sammansättning och mängd och algbloomingarnas sammansättning (SYKE och kustens NTM-centraler) - Patogena mikrober (kustens hälsoskyddsmyndigheter, RFVn, Valvira och THL) - Fysikalisk övervakning av pelagialen (MI, SYKE och kustens NTM-centraler) - Sjögång, vattenstånd och isläge (MI)
Främmande arter	<ul style="list-style-type: none"> - Främmande arter (SYKE och kustens NTM-centraler)
Kommersiella fiskbestånd	<ul style="list-style-type: none"> - EU-program för insamling av uppgifter om fiskerinäringen (VFFI) - Yrkesfiskarnas fångstinformation (VFFI)
Eutrofiering	<ul style="list-style-type: none"> - Kemisk övervakning av pelagialen (SYKE och kustens NTM-centraler) - Belastning av näringsämnen, organiska ämnen och fasta partiklar (SYKE och kustens NTM-centraler) - Växtplankton: pigment (SYKE)
Hydrografiska förändringar	<ul style="list-style-type: none"> - Betydande förändringar i temperaturförhållanden (kustens NTM-centraler och STUK) - Betydande förändringar i salthaltförhållanden och vattenströmmar (kustens NTM-centraler)

Föroreningar i människoföda	<ul style="list-style-type: none"> - Skadliga ämnen och deras effekter på öppet hav (SYKE, VFFI och Evira) - Skadliga ämnen och deras effekter vid kusten (SYKE, kustens NTM-centraler, VFFI och Evira) - Utsläpp av skadliga och farliga ämnen från tillståndspliktig verksamhet i kustvattnen (SYKE och kustens NTM-centraler) - Belastning orsakad av skadliga och farliga ämnen från älvar som mynnar ut i havet (SYKE och kustens NTM-centraler) - Nedfall av luftburna skadliga och farliga ämnen i havet (SYKE) - Fartygsoljeutsläpp som observerats under övervakningsflygningar (SYKE och GBV) - Radioaktivitet i Östersjön (STUK) - Utsläpp av radioaktiva ämnen i havet (STUK)
Föroreningar i människoföda	<ul style="list-style-type: none"> - Föroreningar i fisk som används som människoföda (EVIRA, SYKE, VFFI och THL)
Nedskräpning	<ul style="list-style-type: none"> - Skräp på stranden: mängd och beskaffenhet (SYKE) - Mikroskopiskt skräp: mängd och beskaffenhet (SYKE)
Energi, inklusive buller	<ul style="list-style-type: none"> - Undervattensbuller i Östersjön (SYKE)

5 Verkställande av övervakningsprogrammet

Förverkligandet av övervakningsprogrammet för Finlands havsförvaltningsplan börjar när detta beslut trätt i kraft och fortsätter fram till den 14 juli 2020. Övervakningsprogrammet kommer att justeras så att verkställandet av det justerade programmet kan börja den 15 juli 2020.

Programmet verkställs i Finlands havsområde från strandlinjen till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon. Landskapet Åland upprättar ett eget övervakningsprogram som innefattar de åländska kustvattnen. Ålands övervakningsprogram verkställs i koordination med Finlands övervakningsprogram.

Det här övervakningsprogrammet bildar Finlands andel i det övervakningssystem som HELCOM koordinerar och som omfattar hela Östersjön.

Metodanvisningar, specificeringen av övervakningsprogrammet och närmare uppgifter om observationstätheten publiceras på miljöförvaltningens webbplats i övervakningshandboken för havsförvaltningen.

De uppgifter om övervakningsprogrammet som krävs av Europeiska kommissionens rapporteringssystem, sänds till kommissionen av Finlands miljöcentral senast den 15 oktober 2014.

6 Övervakningsprogrammets ekonomiska och övriga effekter

Övervakningsprogrammet för havsförvaltningsplanen förenar information från sådana, redan existerande övervakningsåtgärder, som inte har anknytning till havsvårdslagstiftningen. Den information som producerats gäller bl.a. vattenvårdsplaneringen, miljöskyddet, övervakningen av fiskreserver, hälsoskyddet och livsmedelssäkerheten. Dessa övervakningsprogram har finansierats främst ur statsbudgeten. Enligt detta beslut tas främmande arter i havet, nedskräpning och undervattensbuller med som nya övervakningsmål. Dessutom har övervakningen av biologisk mångfald utvidgats och de skadliga ämnena i det nya direktivet om prioriterade ämnen (2013/39/EU) tagits med i övervakningsprogrammet.

Den information som övervakningsprogrammet producerar används för flera ändamål. Exempelvis stöder övervakningen av främmande arter, förutom havsvårdsplaneringen, också verkställandet av den EU-förordning som skall utfärdas om förebyggande och förvaltning av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

De årliga kostnaderna för förverkligandet har uppskattats vara ca sex miljoner euro under den förra delen av programperioden och sju miljoner euro under den senare delen av programperioden. Andelen för övervakningen av de nya ämnena i prioritetens ämnesdirektivet som träder i kraft under den senare delen av programperioden har uppskattats vara ca en miljon euro om året. I kostnadsberäkningen har det inte varit möjligt att särskilja kostnaderna för nya övervakningsåtgärder inom havsövervakningen och kostnaderna för redan pågående övervakningsåtgärder som grundar sig på andra informationsbehov. Kostnaderna består huvudsakligen av lönekostnader inom de myndighetsorganisationer som förverkligar övervakningen. Dessutom uppkommer kostnader för upprätthållande och användning av observations- och mätutrustning samt den trafik som förverkligandet av övervakningen förutsätter.

Övervakningsprogrammet producerar mer information om tillståndet i havet, vilket underlättar riktandet av åtgärder. Sammanförandet av övervakningar som förverkligas av olika aktörer främjar samarbetet mellan myndigheterna och underlättar även samordningen av övervakningen med grannländerna. Dessa faktorer ökar inbesparingen av kostnader.

Den information som samlas med hjälp av övervakningsprogrammet kan användas för flera ändamål och bör också ses ur ett vidare perspektiv, som något som gynnar samhället i stort. Vid hantering av övervakningsinformationen strävar man till öppenhet och tillgänglighet. Den öppna informationen är tillgänglig för forskare, lärare och media. Detta gynnar medborgarna och förbättrar möjligheterna för företagsverksamhet.

Programmet har inte bedömts orsaka betydande skador på miljön.

7 Ändringssökande och ikraftträdande av beslutet

I statsrådets beslut om godkännande av havsförvaltningsplanen får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvär får anföras på den grund att beslutet är lagstridigt. Besvärсанvisningen bifogas till beslutet.

På detta beslut tillämpas 31 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen. Eftersom det är fråga om en för EU:s medlemsstater viktig skyldighet att verkställa havsstrategidirektivet kan verkställandet av beslutet inte skjutas upp. Beslutet verkställs oberoende av eventuella besvär. Besvärsmyndigheten kan förbjuda att beslutet verkställs.

Miljöminister Ville Niinistö

Konsultativ tjänsteman Maria Laamanen

Bilaga 1 till beslutet

Övervakningsprogrammet för Finlands havsförvaltning för åren 2014–2020

Övervakningsprogrammet omfattar 39 delprogram som är fördelade under 13 programhelheter. Om inte annat nämns i delprogrammet, förverkligas övervakningen under hela programperioden.

I den här bilagan har de mest centrala uppgifterna av delprogrammen samlats, nämligen delprogrammets namn, de myndigheter som ansvarar för verkställandet av övervakningen och samarbetsinstanser som verkställer övervakningen, ett sammandrag av delprogrammet, de faktorer som är föremål för övervakningen, observationernas regionala och temporala täckning samt var övervakningsinformationen lagras och var resultaten finns tillgängliga. Programmen har tilldelats beteckningar i enlighet med de rapporteringsanvisningar som utarbetats av samordningsgruppen för EU:s havsstrategi.

Mer detaljerade uppgifter om övervakningens observations- och mätningstationer, mätningstidpunkter samt de metoder som används, jämte anvisningar, publiceras i övervakningshandboken för havsvården. Handboken finns till påseende på miljöförvaltningens webbplats <http://www.ymparisto.fi/sv-FI>.

I programbeskrivningarna har följande förkortningar använts för ansvarsmyndigheterna: regionförvaltningsverken (RFVn), närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna), Livsmedelssäkerhetsverket (Evira), Meteorologiska institutet (MI), Forststyrelsens naturtjänster (FS NT), Gränsbevakningsväsendet (GBV), Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet (VFFI; fr.o.m. 1.1.2015 en del av Naturresurscentralen), Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira), Finlands miljöcentral (SYKE), Institutet för hälsa och välfärd (THL).

Några samarbetsinstanser assisterar vid verkställandet av övervakningen t.ex. genom att koordinera observationer gjorda av medborgare. Sådana är Naturvetenskapliga centralmuseet (LUOMUS), Håll Skärgården Ren rf (HSRRF) och WWF Finland (WWF).

PROGRAM

Biologisk mångfald: marina däggdjur

(BALFI-D01,04,06mam)

DELPROGRAM**Sälbestånd (BALFI-D01,04,06mam-1)**

Ansvarsmyndighet: VFFI

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet omfattar flygräkning av gråsäl och vikare. Målet är att följa med förändringar i sälbestånden. Dessutom räknas gråsälskutarna i syfte att uppskatta gråsälens årliga fortplantningshälsa. Om den sporadiskt i Finland förekommande tumlaren produceras ingen särskild information men enskilda observationer rapporteras förs in i SYKE:s och HELCOM:s tumlardatabas.

Faktorer som övervakas:

- räkning av gråsäl under pälsbytesperioden i månadsskiftet maj-juni längs hela kusten och i yttre skärgården,
- räkning av vikare i april i områden med fast is samt
- antalet gråsälskutar.

Regional täckning och observationsnät: Området för räkning av gråsäl under pälsbytesperioden täcker alla pälsbytesplatser i hela förekomstområdet. Räkning av vikare sker i områden med fast is, vars förekomst och omfattning varierar. Gråsälskutar räknas endast i Skärgårdshavet, i sådana områden som är viktiga fortplantningsområden för gråsäl.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Övervakningen verkställs på våren vid tidpunkter då det är lätt att observera övervakningsobjekten från flyg.

Databehandling: En sammanfattning av resultaten finns i HELCOM-indikatorn, som finns på adressen <http://www.helcom.fi>.

Hälsotillstånd hos säl (BALFI-D01,04,06mam-2)

Ansvarsmyndighet VFFI

Sammanfattning av delprogrammet: Prover insamlas från sälar som jägare och fiskare fått som fångst eller bifångst. Syftet är att följa med sälbeståndens ålders- och könsstruktur, fortplantningseffektivitet och hälsotillstånd.

Faktorer som övervakas:

- dräktighet och

- späcktjocklek.

Regional täckning och observationsnät: Antalet prover varierar årligen bl.a. beroende av isläget. För gråsälens del sammansås proven från Finland och Sverige för att man ska få en mer pålitlig bedömning av sälarnas fortplantning och hälsa. Vikarprover fås endast i Bottniska viken.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Prover insamlas under jaktsäsongen (16.4.-31.12). Dessutom får man under hela året sporadiskt sälar som bifångst av kustfisket.

Databehandling: Sammanfattningar av resultaten finns i HELCOM-indikatorerna, som finns på adressen <http://www.helcom.fi>.

Biologisk mångfald: fåglar
(BALFI-D01,04,06bir)

Bestånd av häckande sjöfågel (BALFI-D01,04,06bir-1)

Ansvarsmyndigheter: VFFI, FS NT, SYKE och kustens NTM-centraler och **samarbetsinstansen LUOMUS som verkställer övervakningen.**

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet samlar in information om fågelbestånden i kustområdet och förändringar i bestånden på lång sikt. Övervakningen grundar sig på myndigheters och frivilligas räkningar.

Faktor som övervakas:

- antal häckande par.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: En räkning som täcker hela landet ordnas vart tredje år, men i flera provområden görs räkningen oftare. Räkningarna görs om våren under häckningsperioden.

Databehandling: En sammanfattning av resultaten finns i HELCOM-indikatorn, som finns på adressen <http://www.helcom.fi>.

Bestånd av övervintrande sjöfågel (BALFI-D01,04,06bir-2)

Ansvarsmyndighet: SYKE och **samarbetspartnern** LUOMUS som **verkställer övervakningen**

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar bestånden av sjöfågel som övervintrar i Finlands havsområden som en del av Östersjöns och Europas gemensamma havsfågelövervakning. Som europeisk samordnare verkar Wetlands International och som samordnare för Östersjön verkar HELCOM. Övervakningen grundar sig på vinterfågelräkningar som utförs av frivilliga och som samordnas av Naturvetenskapliga centralmuseet samt av båträkningar på Åland som samordnas av SYKE.

Faktorer som övervakas:

- antalet sjöfåglar per art och rutt.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Räkningarna verkställs en gång per vinter vid årsskiftet. Tidpunkten är densamma som vid internationella havsfågelräkningar.

Databehandling: LUOMUS databas finns på adressen <http://www.luomus.fi/talvilinnut>. En sammanfattning av resultaten finns i HELCOM-indikatorn, som finns på adressen <http://www.helcom.fi>.

Förekomst av massdöd av sjöfågel (BALFI-D01,04,06bir-3)

Ansvarsmyndigheter: VFFI, FS NT, SYKE och kustens NTM-centraler samt **samarbetspartnern** LUOMUS som **förverkligar övervakningen**.

Sammanfattning av delprogrammet: I delprogrammet är det huvudsakligen fråga om insamling av information som produceras i samband med övrig verksamhet och övervakning från övriga existerande informationskällor.

Faktorer som övervakas:

- förekomstfrekvensen av massdöd och antal individer som påträffats döda.

Regional täckning och observationsnät: Förutom observationer som fås från allmänheten, fågelskådare och från den samordnade skärgårdsfågelövervakningen, produceras även information genom övervakning av flera enskilda havsfågelpopulationer.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Betydande massdöd har observerats om våren och försommaren dvs. samtidigt som skärgårdsfågelinventeringar utförs på fältet. Det finns både temporala och regionala skillnader i övervakningens effektivitet.

Databehandling: Ringmärkningsuppgifterna finns i LUOMUS ringmärkningsdatabas och resultaten kan ses på adressen <https://rengastus.helsinki.fi/tuloksia/Rengastus>.

Havsörns häckningsframgång (BALFI-D01,04,06bir-4)

Ansvarsmyndigheter: SYKE och FS NT samt **de samarbetspartners**, LUOMUS och WWF, **som verkställer övervakningen**

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar havsörns häckningsframgång. Övervakningen grundar sig till stor del på frivilliga krafter som samordnas av LUOMUS och WWF.

Faktorer som övervakas:

- antalet havsörnsrevir och antalet ungar i ringmärkningsålder per revir.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Räkningarna görs en gång per sommar.

Databehandling: LUOMUS databas finns på adressen <http://www.luomus.fi/talvilinnut>. Informationen från båträkningarna finns på SYKE. En sammanfattning av resultaten finns i HELCOM-indikatorn på adressen <http://www.helcom.fi>.

Jaktfångst (BALFI-D01,04,06bir-5)

Ansvarsmyndigheter: VFFI och Finlands viltcentral

Sammanfattning av delprogrammet: Fångstinformation om småvilt, inklusive sjöfåglar, samlas årligen genom en stickprovsundersökning. Fångstinformation om djur som är föremål för tillståndspliktig fångst, såsom sälar, fås via tillståndssystemet.

Faktorer som övervakas:

- fångstmängden av småvilt (av havsarterna ingår ejder, alfågel och grågås) och
- antalet fångade sälar.

Regional täckning och observationsnät: Övervakningen av jakten på småvilt täcker nästan hela kustområdet med undantag av Åland. På Åland finns ett system som grundar sig på jaktlicenser, med vilket man får motsvarande information om antalet fällda sälar.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Räkningarna görs under jaktsäsongen för respektive art.

Databehandling: En offentlig databas som bl.a. innehåller bestånds-, jakt-tillstånd- och fångstuppegifter för vilt vars jakt kräver tillstånd, samt bestånds- och fångstuppegifter för småvilt finns på adressen <https://riistaweb.riista.fi/index.mhtml?alue=850&lang=se>.

Biologisk mångfald: fiskar

(BALFI-D01,04,06fis)

Älvsik (BALFI-D01,04,06fis-1)

Ansvarsmyndighet: VFFI

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar egenskaperna hos de älvsikbestånd som vandrar upp i Bottenvikens älvar för att leka.

Faktorer som övervakas:

- vikt, längd, kön, utvecklingsgrad, ålder och antal gälträfsänder hos de fiskar som vandrar upp för att leka.

Regional täckning och observationsnät: Övervakningen omfattar Bottenviken inklusive Kalajoki älv, Ule älv, Ijo älv och Kemi älv samt mer sporadiskt Pyhäjoki älv, Kiminge älv och Torne älv.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken		
Bottenhavet		
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet		-
Norra Östersjön	-	
Finska viken		

Observationernas temporala täckning: Övervakningen förverkligas under höstens lekvandring.

Databehandling: -

Havsöring (BALFI-D01,04,06fis-2)

Ansvarsmyndighet VFFI

Sammanfattning av delprogrammet: I delprogrammet ingår övervakning av havsöringens yngeltäthet i älvar som mynnar ut i Östersjön samt havsöringens vandring, tillväxt och fisket under havsvandringen.

Faktorer som övervakas:

- öringens yngeltäthet och
- hur fisket inriktas på havsöring av varierande storlek utifrån märkningsmaterialet.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken		
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Elprovfisket görs i en del av älvarna årligen i augusti-september och i en del av älvarna vartannat eller vart tredje år.

Databehandling: Information om elfisket lagras i miljöförvaltningens HERTTA -system som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>. Märkningsmaterialet finns i VFFI:s märkningsregister. Övervakningsresultat från havsöringsälvar publiceras bl.a. i årsrapporterna utgivna av ICES:s arbetsgrupp för lax- och havsöring (WGBAST).

Övervakning med hjälp av nätfiske (BALFI-D01,04,06fis-3)

Ansvarsmyndighet: VFFI

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet består av övervakning av fiskbeståndet (främst sötvattensarter) i skärgårdsområdena, vilket utförs med hjälp av provfiske med nät. Man följer främst med förändringar i mörtfiskbestånden.

Faktorer som övervakas:

- artspecifika värden för fångst per ansträngningsenhet (CPUE) dvs. mängden fångst med avseende på vikt och mängd i relation till ansträngningen som krävs för att erhålla fångsten.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken		
Kvarnen		
Bottenhavet		
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Provfisket utförs årligen i juli-augusti. Den nuvarande typen av övervakning fortgår åtminstone till slutet av 2014.

Databehandling: Provfiskematerialet lagras i miljöförvaltningens HERTTA-system som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>.

Biologisk mångfald: bentiska habitat

(BALFI-D01,04,06ben)

Mjukbottenfauna i öppet hav (BALFI-D01,04,06ben-1)

Ansvarsmyndighet: SYKE

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar bottenfaunan på djupa mjukbottenar i öppet hav. Övervakningen ger också information om förändringar i antal och förekomst av främmande arter bland bottenfaunan.

Faktorer som övervakas:

- artbestånd, individantal, biomassa och längdfördelning (det sistnämnda hos utvalda arter),
- lukt av svavelväte, sedimentets färg, organisk substans (mängd och kornstorlek)
- bottenens beskaffenhet.

Regional täckning och observationsnät: Antalet stationer varierar i viss mån från år till år och provtagningen påverkas av bottenens syretillstånd. En del av provtagningen verkställs på stationer för obligatorisk övervakning.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken		X
Kvarken		X
Bottenhavet		X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet		-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken		X

Observationernas temporala täckning: Provtagningen sker årligen i månadsskiftet maj-juni.

Databehandling: Övervakningsmaterialet från havsbotten lagras i miljöförvaltningens HERTTA -system som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>. POHJE-databasen innehåller resultaten för bottenfauna.

Mjukbottenfauna vid kusten (BALFI-D01,04,06ben-2)

Ansvarsmyndigheter: kustens NTM-centraler och SYKE

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar mjukbottenfaunan vid kusten. Övervakningen ger också information om förändringar i antal och förekomst av främmande arter bland bottenfaunan.

Faktorer som övervakas:

- artbestånd, individantal, biomassa,
- storleksfördelning,
- bottenens beskaffenhet och
- lukt av svavelväte samt organisk substans (mängd, färg och kornstorlek) i sedimentet.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: På vissa stationer tas prover två gånger om året, på de flesta årligen och på resten vart tredje eller vart sjätte år.

Databehandling: Övervakningsmaterialet från havsbotten lagras i miljöförvaltningens HERTTA -system som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>. POHJE-databasen innehåller resultaten för

bottenfauna.

Makroalger och blåmusselbestånd (BALFI-D01,04,06ben-3)

Ansvarsmyndigheter: kustens NTM-centraler, SYKE och FS NT

Sammanfattning av delprogrammet: Övervakningen av hårda bottenar fokuserar på makroalg- och blåmusselsamhällen. Övervakningen ger också information om antal och förekomst av främmande påväxtarter.

Faktorer som övervakas:

- makroalgsamhällets artsammansättning, arternas helhetstäckning, kumulativ täckning och nedre växtgränser samt
- blåmusslans täckning och den nedre växtgränsen vid den högsta tätheten.

Regional täckning och observationsnät: Övervakningen av blåmussla på hårda bottenar begränsar sig särskilt till den sydvästra skärgården och västra Finska viken.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken		
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Övervakningen av blåmussla och makroalger görs i cykler på tre år. Från utvalda, gamla makroalglinjer tas ett prov varje år.

Databehandling: Uppgifterna lagras i miljöförvaltningens HERTTA - system som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>. Uppgifterna är också tillgängliga i Forststyrelsens LAJIGIS-databas.

Havsbottnens fysiska förlust och skada (BALFI-D01,04,06ben-4)

Kustens NTM-centraler och SYKE

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar vissa belastningsvariabler som påverkar havsbotten. De belastningsfaktorer som ingår i delprogrammet är kvävning genom dumpning av muddringsmassor, förändringar i grumlighet (från muddringsmassor), selektivt utnyttjande (utnyttjande av ämnen i havsbotten). Delprogrammet samlar information om belastningarnas antal och delvis om deras påverkningsområden.

Faktorer som övervakas:

- mängden muddringsmassor som dumpas tillbaka i havet och arealen som massorna täcker,
- skadliga ämnen i muddringsmassor som dumpas i havet (kvicksilver, kadmium, koppar, krom, nickel, zink, arsen, polyaromatiska kolväten, po-

lyklorerade bifenyler, tributyltenn) samt

- antalet områden och typ och mängd av material (grus, sand etc.) som kan utnyttjas samt den utnyttjade arealen.

Mängden fasta partiklar som hamnar i havet från vattenreningsverk och industrin, samt från marken beskrivs i delprogrammet "Belastning av näringsämnen, organiska ämnen och fasta partiklar".

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Observationernas temporala täckning är beroende av tillgången till uppgifter.

Databehandling: Uppgifter om muddrings- och dumpningsmassorna och de skadliga ämnen de innehåller lagras i miljöförvaltningens HERTTA -databas som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>. Tillsvidare finns inget register för information om selektivt utnyttjande och små muddringar.

Biologisk mångfald: pelagiska habitat

(BALFI-D01,04,06pel)

Djurplankton: Sammansättning och mängd (BALFI-D01,04,06pel-1)

Ansvarsmyndigheter: SYKE och kustens NTM-centraler

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet producerar information om djurplanktonartsammansättningen, individantal och biomassa för arterna och deras utvecklingsstadier, näringsnätets funktion samt mångfalden i planktonsamhällena. Övervakningen ger också information om förändringar i antal och förekomst av främmande arter i djurplanktonsamhällena.

Faktorer som övervakas:

- djurplanktonartsammansättning och -biomassa under växtperioden samt
- ciliatartsammansättning och -biomassa.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Prover tas i regel två gånger om året, vår och sommar.

Databehandling: Uppgifterna lagras i Förenta Staternas nationella havs- och atmosfärmyndighetens (National Oceanographic and Atmospheric Administration) världsomfattande planktondatabas (COPEPOD). Uppgifterna är tillgängliga på adressen http://www.st.nmfs.noaa.gov/plankton/content/region_baltic.html.

Växtplankton: Sammansättning och mängd och algblomningarnas art-sammansättning (BALFI-D01,04,06pel-2)

Ansvarsmyndigheter: SYKE och kustens NTM-centraler

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet producerar information om växtplanktonartsammansättningen och individantal, näringsvävens funktion, eutrofieringens konsekvenser samt mångfalden i planktonsamhällena. Övervakningen ger också information om förändringar i antal och förekomst av främmande arter.

Faktorer som övervakas:

- växtplankton: artsammansättning och biomassa under växtperioden.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Provtagningen på öppet hav utförs årligen på sommaren, samt månatligen under mars-oktober på en intensivstation som befinner sig i Finska vikens mynning. Vid kusten tas prover i regel mot slutet av sommaren men i varje havsområde finns en intensivstation där

provtagningen sker oftare.

Databehandling: Uppgifterna lagras i miljöförvaltningens HERTTA - system som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>.

Patogena mikrober (BALFI-D01,04,06pel-3)

Ansvarsmyndigheter: Kustkommunernas hälsoskyddsmyndigheter, RFVn, Valvira och THL

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar mängden indikatorarmbakterier på offentliga badstränder.

Faktorer som övervakas:

- mängden enterokocker och *Escherichia coli* -bakterier, vilka har sitt ursprung i tarmen.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporal täckning: Övervakningen av offentliga badstränder begränsas till sommarens badsäsong.

Databehandling: De offentliga badsträndernas tillstånd rapporteras till Europakommissionen och informationen är tillgänglig på adressen <http://www.eea.europa.eu/themes/water/interactive/bathing/state-of-bathing-waters>.

Fysikalisk övervakning av pelagialen (BALFI-D01,04,06pel-4)

Ansvarsmyndigheter: MI, SYKE och kustens NTM-centraler

Sammanfattning av delprogrammet: Med delprogrammet övervakas Östersjöns fysikaliska grundegenskaper, deras tillstånd och förändringar.

Faktorer som övervakas:

- temperatur,
- salthalt,
- uppblandningsegenskaper och
- siktdjup (Secchi-djup).

Regional täckning och observationsnät: Observationsnätet på det öppna havet består av forskningsfartyget Arandas stationer och Alg@Line-stationer. Observationsnätet i kustområdena består både av intensivstationer

och stationer, av vilka en del är stationer för obligatorisk övervakning som upprätthålls av belastare av miljön. Dessutom finns fem fasta havsveten-skapliga stationer, av vilka Utö station är automatiserad.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Hela pelagialens, eller vattenpelarens, temperatur och salthalt mäts under regelbundna övervakningsresor med forskningsfartyget Aranda. På de fasta stationerna mäts temperaturprofiler och salthalt. Rutterna för den operativa övervakningen från handelsfartyg (Alg@Line) trafikeras dessutom regelbundet. Flytande bojar mäter temperaturprofilen och salthalten en gång per dygn.

Kustområdenas observationsnätverk består av övervakningsstationer, av vilka en del övervakar intensivt. Dessutom görs övervakning av karteringstyp.

På forskningsfartyget Arandas resor mäts siktdjupet på alla övervakningspunkter på öppet hav och därtill utnyttjas fjärranalysdata om vattnets grumlighet.

Databehandling: Informationen är tillgänglig i Meteorologiska institutets databas som finns på adressen <http://sv.ilmatieteenlaitos.fi/oppen-data> och miljöförvaltningens databas som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>.

Sjögång, vattenstånd och isläge (BALFI-D01,04,06pel-5)

Ansvarsmyndighet: MI

Sammanfattning av delprogrammet: Programmet producerar information för sjöfartens säkerhet och effektivitet samt för byggnation vid kusten och regional planering av haven. Informationen som delprogrammet producerar fungerar som bakgrundsmaterial för annan övervakning, med vars hjälp det blir lättare att förstå och tolka havets övriga fenomen. Sjögång, vattenstånd och isläge ingår också i operativa prognoser.

Faktorer som övervakas:

- sjögång innefattar mätning av den signifikanta våghöjden, modalperioden och genomsnittsriktningen som hänför sig till modalperioden;
- vattenståndet bestäms genom flottörmätning i en mareograf.
- isläget innefattar satellitobservationer om isens utbredning, rörelse och tjocklek.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Vågbojarna mäter sjögången kontinuerligt under den period havet är isfritt och det inte finns risk för is. Mareograferna registrerar vattenståndet kontinuerligt med en minuts intervall. Utifrån isobservationerna görs en iskarta en gång per dygn under vintern.

Databehandling: Uppgifterna är tillgängliga i Meteorologiska institutets databas, som finns på adressen <http://sv.ilmatieteenlaitos.fi/oppen-data>.

Främmande arter (BALFI-D02) **Främmande arter (BALFI-D02-1)**

Ansvarsmyndigheter: SYKE och kustens NTM-centraler

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet producerar information om främmande arter, deras individantal och utbredning. Övervakningen omfattar de organismer för vilka beståndsuppgifter fås från andra delprogram. Information som är nyttig med tanke på delprogrammet produceras särskilt av programmen Pelagiska habitat och Bentiska habitat.

Faktorer som övervakas:

- Övervakningen baseras på redan existerande biologiska artbeståndsövervakningar. Övervakningarna har kompletterats för att bli mer täckande, både temporalt och regionalt, vilket gör det lättare att upptäcka nya främmande arter.

Regional täckning och observationsnät: Se delprogrammen Djurplankton: sammansättning och mängd, Mjukbottenfauna i öppet hav, Mjukbottenfauna vid kusten och Makroalg- och blåmusselbestånd.

Observationernas temporala täckning: Se ovannämnda delprogram.

Databehandling: Uppgifterna är tillgängliga i Östersjöns gemensamma register för främmande arter som finns på adressen <http://www.corpi.ku.lt/databases/index.php/aquanis>. En sammanfattning av resultaten finns i HELCOM-indikatorn, som finns på adressen <http://www.helcom.fi>.

Kommersiella fiskbestånd (BALFI-D03)

EU-program för insamling av uppgifter om fiskerinäringen (BALFI-D03-1)

Ansvarsmyndighet: VFFI

Sammanfattning av delprogrammet: Bestämmelser om EU-programmet

för insamling av uppgifter om fiskerinäringen finns i Europeiska rådets förordning (EG) nr 199/2008. Information som produceras av programmet används bl. a. för vetenskaplig analys och rådgivning som stöd för en gemensam fiskeripolitik. Europeiska kommissionen förlängde det finska nationella programmet "Finnish National Programme 2011-2013" till att gälla även 2014-2016. Nästa reform träder i kraft inom ett par år. Elementen i det nuvarande programmet finns sannolikt kvar också i det nya programmet.

Faktorer som övervakas:

- av de arter som är föremål för övervakningen (abborre, gös, lax, havsöring, sik, strömming, vassbuk) tas prover från yrkesfiskarnas fångst för fastställande av bl.a. ålder, könsmognad och tillväxt,
- förekomsten och mängden strömming och vassbuk bedöms med ekolodning,
- i samband med ekolodningen av strömming och vassbuk genomförs provtrålning varefter alla fiskarters fångstandel och längdfördelning fastställs; uppgifter om individerna (ålder, könsmognad, tillväxt) insamlas för de arter som är föremål för övervakningen,
- mängden älv- och vandringsyngel av lax samt fisk som vandrar upp i älven för att leka bedöms i Torne älv och Simo älv.

Regional täckning och observationsnät: Observationsnätet varierar beroende på art och metod. Beskrivningen över observationsnätet finns i insamlingsprogrammet.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Observationernas temporala täckning varierar beroende på art och metod. Havsområdets fångstprovtagning följer de tidsmässiga artspecifika variationerna inom yrkesfisket. Beskrivningen över observationsnätet ingår i datainsamlingsprogrammet.

Databehandling: Det material som har anknytning till fångstprovtagningen lagras i VFFI:s databas och därifrån överförs informationen årligen till Östersjöområdet gemensamma databas (FISHFRAME). Ekolodningsmaterialet lagras i en gemensam databas som omfattar hela EU. Uppgifterna om lax samlas i en nationell databas och ett sammandrag av ICES WGBAST-arbetsgruppens laxresultat finns i HELCOM-indikatorn på adressen <http://www.helcom.fi>.

Yrkesfiskarnas fångstinformation (BALFI-D03-2)

Ansvarsmyndighet: VFFI

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet förutsätter att yrkesfiskarna rapporterar uppgifter om fiske och fångst till myndigheterna genom fångstanmälan som görs vid utsatta tidpunkter. Informationen sammanställs och publiceras årligen.

Faktorer som övervakas:

- yrkesfiskets fångstmängd och fångstens värde per art,
- fångstansträngning samt
- artspecifika värden för fångst per ansträngningsenhet (CPUE) som anges i fångstmängd (kg) per fångstredskap och dygn.

Regional täckning och observationsnät: Fisk insamlas per statistikruta.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Insamling av information görs året runt. Uppgifter om kustfisket insamlas månatligen. Uppgifter om fiske som utförs med större fartyg samt all information om fiske av lax registreras skilt för varje gång det fiskas.

Databehandling: VFFI får basinformationen för yrkesfiskets fångststatistik från Fiskerinäringens centralregister (KAKE). Uppgifterna kan ses i VFFI:s offentliga statistiktjänst på adressen <http://www.rktl.fi/svenska/statistik>.

Eutrofiering (BALFI-D05)

Kemisk övervakning av pelagialen (BALFI-D05-1)

Ansvarsmyndigheter: SYKE och kustens NTM-centraler

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar kemiska egenskaper såsom havsvattnets näringstillstånd, oxidationsreduktionstillstånd och aciditet/alkalinitet.

Faktorer som övervakas:

- nitrit, nitrat, ammonium ja totalkväve (i kustvattnen definieras nitrit och nitrat inte skilt för sig),
- fosfat och totalfosfor,
- silikat (SiO₄),
- upplöst syre (O₂),

- svavelväte (H₂S),
- pH,
- koldioxidens deltryck (pCO₂) och
- totalkol (TOC).

Regional täckning och observationsnät: Observationsnätet på öppna havet består av forskningsfartyget Arandas stationer och Alg@Line-stationer. Observationsnätet i kustvattensområdena består både av intensivstationer och av stationer av karteringstyp, av vilka en del är stationer för obligatorisk övervakning.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Övervakningen på öppet hav görs under forskningsfartyget Arandas övervakningsresor två gånger per år. På kuststationernas intensivstationer sker övervakningen oftare än på öppet hav. Vid kusten görs dessutom karteringsaktiv övervakning och på öppet hav operativ övervakning med hjälp av handelsfartyg.

Databehandling: Materialet lagras i SYKE:s databaser och är tillgängligt via miljöförvaltningens HERTTA-tjänst på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>.

Belastning från näringsämnen, organiska ämnen och fasta partiklar (BALFI-D05-2)

Ansvarsmyndigheter: SYKE och kustens NTM-centraler

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar belastningen av näringsämnen, fasta partiklar och organiska ämnen som leds till havet via älvarna eller som punktbelastning (avloppsreningsverk, industrianläggningar, fiskodlingar, torvproduktion, pälsfarmning). Dessutom övervakas kvävenedfall. Syftet är att bedöma belastningens mängd och dess förändringar på lång sikt.

Faktorer som övervakas:

- näringsämnen från älvar (variabler som övervakas är totalkväve, nitrit och nitrat, totalfosfor, fosfat, organiskt material, fasta partiklar och vattenföring).
- näringsämnen från punktbelastare (variabler som övervakas är totalkväve, totalfosfor och organiskt material; informationskällor är belastning- och utsläppsövervakning) samt

- nedfall av näringsämnen (variabler som övervakas är totalkväve och totalfosfor).

Regional täckning och observationsnät: Näringsämnen som når havet från älvar övervakas i närheten av mynningen mot havet, på övervakningsplatser utmed kusten. Uppgifter om näringsämnesutsläpp från punktblastare insamlas från obligatorisk övervakning gjord av punktblastare. Data från luftkvalitetsstationer används för validering av modelleringsresultat från kvävenedfall.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporal täckning: Övervakning av näringsämnen, organiskt material och fasta partiklar utförs i älvar, i närheten av utloppet flera gånger per år.

Databehandling: Uppgifter om fasta partiklar som hamnar i havet från avloppsreningsverk och industrianläggningar har lagrats i miljöförvaltningens VAHTI-register. Uppgifterna om halterna av fasta partiklar i älvar lagras i miljöförvaltningens HERTTA-system som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>.

Växtplankton: pigment (BALFI-D05-3)

Ansvarsmyndighet: SYKE

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar grundproducentnivån på öppet hav, dvs. vissa grupper inom växtplanktonsamhället, med hjälp av pigmentanalys. Övervakningsprogrammet består av vattenprovernas *a*-klorofyllresultat, *a*-klorofyll- och fykocyaninresultaten från handelsfartygens automatiska mätapparater, samt av *a*-klorofyll- och ytalgtolkningar baserade på fjärranalys. Med hjälp av övervakningen produceras information om eutrofieringens följder.

Faktorer som övervakas:

- växtplanktons *a*-klorofyll
- *a*-klorofylltolkning från fjärranalys och
- fykocyanin.

Regional täckning och observationsnät: På öppet hav mäts vattnets *a*-klorofyll- och fykocyaninhalter under forskningsfartyget Arandas övervakningsresor på några tiotal observationspunkter årligen. Under den operativa

övervakningen som görs från handelsfartyg mäts *a*-klorofyll- och fykocyaninhalterna på linjerna Helsingfors-Travemünde och Helsingfors-Stockholm. I kustvattenområdena övervakas temporala förändringar i *a*-klorofyllhalten vid intensivstationer och regionala förändringar vid stationer av karteringstyp. *a*-klorofyll mäts dagligen genom satellitobservationer i molnfria områden i hela Östersjön. Dessutom insamlas uppgifter från obligatoriska övervakningsprogram och program i anknytning till miljökonsekvensbedömningar.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Provtagning på öppet hav görs två gånger om året. Undantag utgörs av uppgifter från handelsfartyg, vilka insamlas under hela den isfria perioden. Vid kusten tas prover oftare, särskilt på kustens intensivstationer.

Databehandling: Uppgifterna lagras i miljöförvaltningens HERTTA - system som finns på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>.

Hydrografiska förändringar (BALFI-D07)

Betydande förändringar i temperaturförhållanden (BALFI-D07-1)

Ansvarsmyndigheter: Kustens NTM-centraler och STUK

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar mängden värme som leds till vattnet i kylvattnet från värmekraftverk och kärnkraftverk, och värmens påverkningsområde, med hjälp av obligatorisk övervakning. Programmet innefattar belastningsvariabeln "förändringar i temperaturförhållanden" (t.ex. kraftverkens kylvatten).

Faktorer som övervakas:

- mängden värme-energi som leds från kraftverken till havet och energins verkningsområde.

Regional täckning och observationsnät: Delprogrammet omfattar Finlands kärnkraftverk och betydande värmekraftverk som tömmer ut värme i kustvattnen.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Informationens temporala täckning är beroende av villkoren i de ålagda övervakningarna

Databehandling: Information om värmebelastning samlas kontinuerligt som en del av kraftverkens verksamhet. Informationen samlas in enligt gemensamma regler och lagras i VAHTI-registret årligen.

Betydande förändringar i salthaltförhållanden och vattenströmmar (BALFI-D07-2)

Ansvarsmyndigheter: kustens NTM-centraler

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar omfattning och påverkan av sådan vattenbyggnation (bl.a. vägbankar, sötvattenbassänger) som påverkar vattnets salthalt och strömning på ett väsentligt sätt.

Faktorer som övervakas:

- arealen av uppdämda havsvikar,
- mängden konstruktioner som påverkar havsströmmar och påverkningsområdets areal samt
- förändringar i havets salthalt och dess förändringsområdes regionala areal.

Regional täckning och observationsnät: Observationsnätet bildas beroende på var det förekommer verksamhet som stör hydrografiska processer.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Information har inkommit enligt tidtabellerna för ålagd övervakning. En del av observationsplatserna är permanenta (t.ex. vägbankar) men en del kan vara tillfälliga utan långvarig påverkan (t.ex. konstruktioner som används under byggnadsarbete).

Databehandling: Informationen om övervakningen kommer till NTM-centralernas övervakare. Information om åtgärder insamlas inte tillsvidare.

**Föroreningar i
människoföda
(BALFI-D08)**

Skadliga ämnen och deras effekter på öppet hav (BALFI-D08-1)

Ansvarsmyndigheter: SYKE, VFFI och EVIRA

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar de med tanke på havsvården mest betydelsefulla skadliga ämnena och deras påverkan. Med hjälp av övervakningen bedöms vattnens tillstånd och säkerställs åtgärdernas effekt på öppna havet. Prover insamlas från fisk (strömming), sediment och vatten. I övervakningen används en fiskart som rör sig över vida områden. Syftet är att mäta havsområdets allmänna tillstånd och upptäcka långtidsförändringar vid valda stationer eller i valda områden.

Faktorer som övervakas:

Grupper av föreningar:

- dioxiner och övriga dioxinliknande föreningar (TEQ) – strömming*,
- polybromerade difenyletrar – strömming*,
- perfluorerade ämnen (PFOS) – strömming*,
- hexabromcyklododekan (HBCDD) – strömming*,
- dikofol, heptaklor – strömming*,
- tributyltennföreningar – sediment,
- klorerade föreningar (hexaklorbensen HCB, hexaklorhexan HCH, total-DDT, hexaklorbutadien HCBD) – strömming,
- kvicksilver – abborre,
- kadmium, bly, nickel – vatten
- havsvattnets oljehalt, – vatten.

*Ämnen som ingår i det nya direktivet för prioriterade ämnen och som är föremål för undersökande övervakning 2014-2018.

Biologiska effekter:

- lysosommembranens stabilitet – strömming.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken		X
Kvarken		
Bottenhavet		X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet		X
Norra Östersjön	-	X
Finska viken		X

Observationernas temporala täckning: Fisk insamlas årligen. Effekterna analyseras årligen på fyra stationer. Havsvattenprover för oljeanalys insamlas två gånger om året.

Databehandling: Övervakningsmaterialet från öppet hav bevaras i SYKE:s databaser och rapporteras till ICES (<http://www.ices.dk/marine-data/dataset-collections/Pages/default.aspx>). HELCOM publicerar flera indikatorer för skadliga ämnen på webbplatsen <http://www.helcom.fi>.

Skadliga ämnen och deras effekter vid kusten (BALFI-D08-2)

Ansvarsmyndigheter: SYKE, kustens NTM-centraler, VFFI och Evira

Sammanfattning av delprogrammet: Med delprogrammet övervakas de med tanke på vatten- och havsvården mest betydelsefulla skadliga ämnen och deras påverkan. Med hjälp av övervakningen bedöms vattnens tillstånd och säkerställs åtgärdernas effekt i kustvattnen. Prover insamlas från fisk (abborre) och vattnet. I övervakningen används en fiskart som rör sig inom ett litet område. Programmets mål är att övervaka halterna av skadliga ämnen i närheten av belastningskällor.

Faktorer som övervakas:

Grupper av föreningar:

- dioxiner och övriga dioxinliknande föreningar (TEQ) – strömming*,
- polybromerade difenyletrar – abborre*,
- perfluorerade föreningar (PFOS) – abborre*,
- hexabromcyklododekan (HBCDD) – abborre*,
- dikofol, heptaklor – abborre*,
- tributyltennföreningar – sediment,
- klorerade föreningar (hexaklorbensen HCB, hexaklorhexan HCH, total-DDT, hexaklorbutadien HCBD) – abborre,
- kvicksilver – abborre,
- kadmium, bly, nickel – vatten**,
- 4-klor-2-metylfenoxyättiksyra (MCPA) – vatten**,
- di(2-etylhexyl) ftalat (DEHP) – vatten**,

- nonylfenol (NP) – vatten**,
- polyaromatiska kolväten (PAH-föreningar) – mätning i musslor testas**.

*Ämnen som ingår i det nya direktivet för prioriterade ämnen och som är föremål för undersökande övervakning 2014–2018.

**Ämnen som ingår i det tidigare direktivet för prioriterade ämnen och är föremål för undersökande övervakning i kustvattnen 2014–2016.

Biologiska effekter:

- lysosommembranens stabilitet -abborre.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporal täckning: Fisk samlas in årligen och effekterna analyseras vartannat år på samma stationer. Vattenprover insamlas under den isfria tiden.

Databehandling: Materialet lagras i SYKE:s databaser och är tillgängligt via miljöförvaltningens HERTTA-system på adressen <http://www.ymparisto.fi/oiva>. HELCOM publicerar flera indikatorer för skadliga ämnen på webbplatsen <http://www.helcom.fi>.

Utsläpp av skadliga och farliga ämnen från tillståndspliktig verksamhet i kustvattnen (BALFI-D08-3)

Ansvarsmyndigheter: kustens NTM-centraler och SYKE

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet producerar information om utsläpp av skadliga ämnen i kustvattnen från anläggningar vars verksamhet förutsätter miljötillstånd, samt hur utsläppen utvecklas. Delprogrammet omfattar de anläggningar med miljötillstånd (kommunala avloppsreningsverk, industrin) vars utsläppsuppgifter finns i VAHTI-registret.

Faktorer som övervakas:

- avloppsreningsverkens och industrins utsläpp i kustvattnen inklusive de relevanta ämnena i direktivet för prioriterade ämnen (2013/39/EU) vars mätning i och för sig påbörjas först 2016-2017.

Regional täckning och observationsnät: Delprogrammet omfattar anläggningar i respektive vattenvårdsområde som släpper ut ifrågavarande ämnen i ytvattnen och utsläppen bedöms i Finska viken, Skärgårdshavet, Bottenhavet

och Bottenviken.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken		
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Provtagningsstätheten grundar sig på anläggningarnas övervakningsplaner.

Databehandling: Uppgifterna lagras i miljöförvaltningens HERTTA-system. HELCOM samlar belastningsinformation i den s.k. PLC-rapporten som finns på adressen <http://www.helcom.fi>.

Belastning orsakad av skadliga och farliga ämnen från älvar som mynnar ut i havet (BALFI-D08-4)

Ansvarsmyndigheter: SYKE och kustens NTM-centraler

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar den belastningen förorsakad av skadliga och farliga ämnen som rinner från älvar ut i havet. I enlighet med vattenramdirektivet insamlas information om belastningen i belastningsinventarier över farliga och skadliga ämnen i vattenmiljön. På Östersjönivå verkställs bedömningen av HELCOM.

Faktorer som övervakas:

- ämnen som anses vara av betydelse i direktivet om prioriterade ämnen (2013/39/EU).

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Inventarier över skadliga ämnen görs enligt vad som förutsätts enligt lag och rapporteras till EU. Detta har preciserats i övervakningshandboken.

Databehandling: Uppgifterna lagras i miljöförvaltningens HERTTA-system. HELCOM gör sammanfattningar över belastningen av skadliga ämnen och de publiceras på adressen <http://www.helcom.fi>.

Nedfall av skadliga och farliga ämnen i havet (BALFI-D08-5)

Ansvarsmyndighet: SYKE

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar nedfallen av luftburna skadliga och farliga ämnen i hela havsområdet samt deras utveckling över tid. Bedömningarna görs inom ramen för EMEP-programmet inom UNECE:s konvention om långväga gränsöverskridande luftföroreningar och HELCOM-samarbetet, och grundar sig på utsläppsdata som länderna som deltar i programmet lämnat in.

Faktorer som övervakas:

- metaller (kadmium, kvicksilver, bly) och dioxiner;
- före 2018 strävar man till att dessutom inkludera PFOS, PBDE, HBCD och PCB i EMEP-MSC-E:s nedfallsmodellering.

Regional täckning och observationsnät: Nedfallet bedöms för hela havsområdet.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporal täckning: Nedfallet anges som ett årsvärde.

Databehandling: Uppgifterna lagras i miljöförvaltningens VAHTI-register och rapporterna som omfattar hela Östersjön är tillgängliga på HELCOM:s webbplats på adressen <http://www.helcom.fi> och på UNECES konvention om långväga gränsöverskridande luftföroreningars, EMEP-programms webbplats http://emep.int/publ/common_publications.html.

Fartygsoljeutsläpp som observerats under övervakningsflygningar (BALFI-D08-6)

Ansvarsmyndigheter: SYKE och GBV

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar utvecklingen av antalet oljeutsläpp från fartyg samt utsläppens volym. Oljeutsläpp observeras huvudsakligen från GBV:s flygplan. Delprogrammet omfattar inte oljeolyckor. De kan ha betydligt större effekter än de avsiktliga fartygsoljeutsläppen.

Faktorer som övervakas:

- oljeobservationer som görs från luften.

Regional täckning och observationsnät: Övervakningen koncentreras till områden med de mest trafikerade rutterna. Övervakningen utförs regelbundet också utanför Finlands havsområde. Även andra länders övervakningsflyg gör regelbundna observationer på Finlands havsområden. Havsområde-

na övervakas också med hjälp av Europas sjösäkerhetsbyrås (EMA) Clean-SeaNet-satellitbildtjänst. Eventuella oljeutsläpp som observerats genom satellitbilder försöker man bekräfta genom övervakningsflygningar. Satellitbildtjänsten stöder övervakningen av oljeutsläpp och förbättrar övervakningens omfattning.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Övervakningsflyget patrullerar i området för de mest trafikerade farlederna minst två gånger i veckan, och i de övriga havsområdena en gång i veckan.

Databehandling: Materialet lagras i SYKE och flygövervakningens uppgifter rapporteras årligen till HELCOM. De rapporter som HELCOM upprättar årligen över antalet olje- och kemikalieolyckor på Östersjön, samt karttjänstens uppgifter finns på HELCOM:s webbplats på adressen <http://www.helcom.fi>.

Radioaktivitet i Östersjön (BALFI-D08-7)

Ansvarsmyndighet: STUK

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar spridningen av och mängden radioaktiva ämnen i Östersjön. Prover insamlas årligen från vattnet, bottensedimentet och fisk (gädda, strömming). De radioaktiva ämnena i Östersjön härstammar huvudsakligen från Tjernobylyolyckan 1986 och från kärnvapentest som utfördes i atmosfären på 1950- och 1960-talen. Mindre mängder härstammar från de lokala kärnkraftverken.

Faktorer som övervakas:

- halterna av radioaktiva ämnen Cs-137 och övriga gamma nuklider i strömming, gädda, havsvatten och sediment samt Sr-90 och Pu-239, 240 i en del av proven.

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Prover insamlas årligen.

Databehandling: Materialet finns hos Strålsäkerhetscentralen och en databas på Östersjönivå upprätthålls i HELCOM:s sekretariat (<http://www.helcom.fi/Pages/MORS-Environmental-database.aspx>).

Utsläpp av radioaktiva ämnen i havet (BALFI-D08-8)

Ansvarsmyndighet: STUK

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar kärnkraftverkens utsläpp i kustvattnen och hur utsläppen utvecklas samt radioaktiva ämnen som når havet via älvar. Övervakningen av kärnkraftverken är obligatorisk övervakning. Radioaktiva ämnen som når havet via älvar övervakas som en del av STUK:s miljöövervakningsprogram.

Faktorer som övervakas:

- kärnkraftverkens utsläpp i kustvattnen med avseende på följande radioaktiva ämnen: tritium, beta-aktiva ämnen och gamma-aktiva ämnen samt
- radioaktiva ämnen i älvar (Cs-137, Sr-90).

Regional täckning och observationsnät: Delprogrammet täcker de kärnkraftverk som ligger vid kusten och släpper ut radioaktiva ämnen i ytvattnen (Olkiluoto kärnkraftverk och Lovisa kärnkraftverk). Utsläppen bedöms i Bottenhavet och Finska viken. Övervakningen av älvarnas utlopp täcker Bottenviken, Bottenhavet och Finska viken. Radioaktiva ämnen övervakas vid följande älvars mynningar: Kymmene älv, Kumo älv, Ule älv och Kemi älv.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	
Kvarken		
Bottenhavet	X	
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet		-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Övervakningen av kärnkraftverkens utsläpp verkställs enligt kraftverkens övervakningsplaner. Utsläppen övervakas kvartalsvis och årligen. Radioaktiviteten i älvmynningar mäts två gånger om året (maj och oktober).

Databehandling: Materialet finns hos STUK och en databas på Östersjöni-vå upprätthålls i HELCOM:s sekretariat (<http://www.helcom.fi/Pages/MORS-Discharge-database.aspx>).

Föroreningar i människoföda (BALFI-D09)

Föroreningar i fisk som används som människoföda (BALFI-D09-1)

Ansvarsmyndigheter: Evira, SYKE, VFFI och THL

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar de med tanke på havsvården mest betydelsefulla skadliga ämnena i fisk som används som människoföda. Prover insamlas från strömming, flundra och växtplankton på öppet hav och från abborre längs kusten.

Faktorer som övervakas:

Från strömming och abborre:

- dioxiner och dioxinliknande föreningar (TEQ) – i första hand strömming,
- polybromerade difenyletrar (inkl. deka-PBDE),
- perfluorerade ämnen (PFOS, PFOA),
- arsen, kadmium, kvicksilver, nickel och bly.

Från flundra, strömming och växtplankton:

- fykotoxiner (nodularin-R, mikrocystin-LR).

Regional täckning och observationsnät:

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Fisk samlas in och analyseras vartannat år. Fisk, växtplankton och vattenprover samlas in årligen för fykotoxinanalys.

Databehandling: Materialet lagras i Eviras databas och för fykotoxinernas del i SYKE:s databas.

**Nedskräpning
(BALFI-D10)**

Skräp på stranden: mängd och beskaffenhet (BALFI-D10-1)

Ansvarsmyndighet: SYKE och den övervakande samarbetsinstansen HSRRF

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar mängden och beskaffenheten av sådant skräp som samlas på stränder och som kan ses med blotta ögat. Syftet är att utreda trender inom och orsaker bakom nedskräpning. I delprogrammet utnyttjas medborgarobservationer.

Faktorer som övervakas:

- mängden och beskaffenheten av allt synligt skräp med hjälp en internationellt utvecklad och testad metod där allt skräp som är större än 2.5 cm uppsamlas på stranden och klassificeras.

Regional täckning och observationsnät: I bifogade tabell är endast de områden utmärkta, där det finns övervakningsstränder 2014. Man strävar till att inkludera fler stränder i övervakningen genom observationsutbildning.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken		
Kvarken		
Bottenhavet		
Ålands hav	-	
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	

Observationernas temporala täckning: Övervakningen d.v.s. skräpuppsamlingen utförs tre gånger om året, om möjligt under veckorna 13-20, 28-32 och 37-46.

Databehandling: Materialet lagras i HSRRF:s databas.

Mikroskopiskt skräp: mängd och beskaffenhet (BALFI-D10-2)

Ansvarsmyndighet: SYKE

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar mängden mikropartiklar på ytan av fritt vatten, och som härrör sig från mänsklig aktivitet, samt i mån av möjlighet den temporala variationen i förekomsten. Syftet är att utreda den regionala förekomsten av mikroskopiskt skräp (t.ex. hot spot -områden). Metoden som används i övervakningen är på försökstadiet i Östersjön och metoderna utvecklas under programperioden.

Faktorer som övervakas:

- mängden mikroskopiskt skräp (<333 µm) i havets ytskikt (0-10 cm) samt
- mikrokräpets beskaffenhet.

Regional täckning och observationsnät: Övervakning av mikrokräp har inte gjorts tidigare i Finland och därför är observationsnätet som här nämns inte ännu etablerat.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken		X
Kvarken		X
Bottenhavet		X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Insamlingen av material sker under en årstid då havsvattnet är möjligast klart och det är lättare att urskilja skräp i proverna.

Databehandling: Databehandlingen är på planeringsstadiet.

**Energi, inklusive buller
(BALFI-D11)**

Ljudtrycksnivån under vattnet i Östersjön (BALFI-D11-1)

Ansvarsmyndighet: SYKE

Sammanfattning av delprogrammet: Delprogrammet övervakar trycknivån på det kontinuerliga ljudet under vattnet och tidpunkter och platser för impulsivt buller under vattnet registreras. Att mäta och modellera undervattensljud är en ny form av övervakning och därför är övervakningens observationsnät och tidsfrekvens, samt den metod som används, preliminära och kan förändras under denna övervakningsperiod.

Faktorer som övervakas:

- ljudtrycksnivå under vattnet och
- registrering av impulsivt buller.

Regional täckning och observationsnät: I och med internationellt mät-

nings- och modelleringssamarbete (BIAS-projektet) omfattas hela Östersjön av övervakningen. Nio hydrofoner har installerats i Finlands havsområden och därtill har Estland tre och Sverige fyra, vilka också mäter ljudmiljön i Finlands havsområde.

Havsområde	Kust	Öppet hav
Bottenviken	X	X
Kvarken	X	X
Bottenhavet	X	X
Ålands hav	-	X
Skärgårdshavet	X	-
Norra Östersjön	-	X
Finska viken	X	X

Observationernas temporala täckning: Övervakningen pågår året runt och täcker ca hälften av tiden.

Databehandling: Enligt den preliminära planen skulle mätdata från de finska hydrofonerna finnas hos SYKE och den bearbetade indikatorinformationen skulle samlas i registren upprätthållna av HELCOM-sekretariatet.

Bilaga 2 till beslutet

BESVÄRSANVISNING

Besvärsmyndighet

Den som är missnöjd med detta beslut får söka ändring i det hos högsta förvaltningsdomstolen genom skriftliga besvär. Besvärsskriften riktas till besvärsmyndigheten och ska tillställas högsta förvaltningsdomstolens registratorskontor inom den nedan angivna besvärstiden.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom trettio (30) dagar efter att vederbörande har fått del av det. Dagen för delgåendet räknas inte in i besvärstiden. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, lördag, självständighetsdag, första maj, julafton eller midsommarafton, fortsätter besvärstiden under därpå följande vardag.

Innehållet i besvärsskriften

Besvärsskriften ska innehålla uppgifter om

- den ändringssökandes namn och hemkommun,
- vilket beslut som överklagas, på vilka punkter ändring söks, vilka ändringar som yrkas samt grunderna för ändringsyrkandena,
- den postadress och det telefonnummer där meddelanden i ärendet kan lämnas till den ändringssökande.

Om den ändringssökandes talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud, eller om besvärsskriften har satts upp av någon annan, ska också dennes namn och hemkommun framgå.

Besvärsskriften ska undertecknas av den ändringssökande eller hans lagliga företrädare eller ombud.

Bilagor till besvärsskrivelsen

Till besvärsskriften ska fogas

- ett utdrag ur protokollet från statsrådets sammanträde med en kopia av statsrådets beslut,
- en utredning som visar när besvärstiden har börjat,
- ombudets fullmakt,
- andra handlingar som den ändringssökande åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har tillställts besvärsmyndigheten.

Inlämningen av besvärsskriften

Besvärsskriften kan lämnas in av den ändringssökande personligen eller av hans befullmäktigade ombud. Den kan på eget ansvar också sändas per post eller med bud. På posten ska besvärsskriften lämnas in i så god tid att den hinner komma fram senast den sista dagen av besvärstiden innan äm-

betsverket stänger. Öppettiden för högsta förvaltningsdomstolens registratorskontor är kl. 8.00 - 16.15.

Högsta förvaltningsdomstolen tar av den ändringssökande ut en rättegångsavgift på 226 euro. Lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (701/1993) innehåller bestämmelser om sådana fall då ingen avgift tas ut.

Högsta förvaltningsdomstolens

postadress är PB 180, 00131 Helsingfors

besöksadress Fabiansgatan 15, 00130 Helsingfors

telefonväxel 029 56 40200

telefax 029 56 40382